

Kocianova houslová soutěž

4.-7. 5. 2022

XVII. ročník festivalu Kocianovo Ústí

64. ročník

KOCIANOVO ÚSTÍ

7. května

10.00 přijetí vítězů a zahraničních účastníků starostou města
obřadní síň radnice

14.30 Koncert vítězů a laureátů
Roškotovo divadlo

No. 3.

Laureátka ze 3. kategorie: Lana Zorjan!

Páteční odpoledne bylo pro posluchače v sále ZUŠ Jaroslava Kociana skutečně velkolepé. Poté, co se dopoledne dočkala v druhé kategorii historického úspěchu pro svou zemi mongolská houslistka Khulan Ankhbayar, přišlo na řadu desetičlenné finále „královské“ 4. kategorie. V něm jeden skvělý výkon následoval druhý. Již před přestávkou zvláště upoutala pozornost Boha Moon, svěřenkyň Josefa Špačka, jenž na Kociance získal laureátský titul v roce 1999. Po první přestávce nastolený trend pokračoval, výrazně vědět o sobě dali vědět například zkušení čeští účastníci soutěže: Vilém Jirsa a Milan Kostelenec, který se po provedení Čajkovského koncertu dočkal asi největších ovací dne. Výborně hrály také zástupkyně Srbska a Litvy, svého finalistu měla i mongolská výprava. Nelehké rozhodnutí pro porotu, jak vybrat vítěze, natož laureáta. Po páté odpolední by se napětí v sále dalo krájet. Z úst konferenciérky Jany Ženkové nejprve zaznělo jméno vítěze 4. kategorie. Předpoklady se potvrdily, první cenu získává Boha Moon. Bude i laureátkou? Po chvíli se ukazuje, že nikoliv! Laureátský titul totiž letos putuje do 3. kategorie a jeho majitelkou je Lana Zorjan!

The Laureate from the 3rd Category: Lana Zorjan!

The Kocianka audience experienced an extraordinary afternoon this Friday in the Art School. In the morning, we had the winner of the 2nd category – Khulan Ankhbayar. After that, there were final performances of the 4th category, and there was one excellent performance after another. There was one contestant who caught the jury's eye, Boha Moon, a student of Josef Špaček, who won the laureate title in 1999. After the break, the series of excellence continued, among the Czech participants, we could see Vilém Jirsa and Milan Kostelenec, who also received probably the biggest applause after performing Tchaikovsky's Concerto. The artists from Serbia, Lithuania, and Mongolia performed remarkably. It was very difficult for the jury to choose a winner, let alone the laureate. After 5 PM, the air in the concert hall was so thick you could cut it with a knife. The host Jana Ženková firstly announced the 4th category winner. The premises were right, the 1st place goes to Boha Moon. Is she going to be a laureate as well? After a while, we can see that this is not the case. The laureate title this year goes to the 3rd category, and it bears the name of Lana Zorjan!

„Ten pocit je nepopsatelný, úžasný, šilený! Když jsem sem přijela, doufala jsem v nějaké druhé nebo třetí místo, tomuhle ale ještě stále nemohu uvěřit! Je to můj největší úspěch, rozhodně. Moje maminka je můj největší fanoušek, neskutečně mě podporuje, a to opravdu každý den. Na zítřejší koncert se moc těším!“

“I cannot describe the feeling, it is unbelievable, incredible! When I came here, I was originally hoping for a 2nd or a 3rd place, but I cannot believe this. It is my greatest success. My mother is my biggest fan, she supports me like no one else, every day. I am really excited for tomorrow's concert!”

Předseda odborné poroty hodnotí 4. kategorii

Kvalita kategorie byla opravdu vynikající, nejlepší tři byli minimálně na evropské úrovni a moc jsme si to užívali. Rozdily byly minimální. Výkon vítězného Boha Moon byl veskrze profesionální, v porotě jsme diskutovali o jejím pojetí Mozarta, ovšem Carmen Fantasy byla extratřída – rovnou by se dala nahrát na cédéčko. Druhého Milana Kostelence sleduji už mnoho let a mám radost, jak se lepší. Je navíc skvělý sportovec a je dobře, že není úzce zaměřen jen na hudbu. Stejně umístění pro litevskou houslistku, velmi pročitelný a muzikální výkon. Druhá věta byla nádherná, ve třetí se pár maličkostí nepovedlo. Třetí cena pro Viléma Jirsu, zvládl Šostakovičův koncert, který vyžaduje velkou znalost jeho díla, hrál ho pročitelně.

Jury Chairman's 4th Category Evaluation

These performances were simply phenomenal, the first three winners could perform on the European level, and we really enjoyed it. The differences between them were minimal. The winner, Boha Moon, was truly professional; in the jury, we discussed her performance of Mozart, however, the Carmen Fantasy performance was first-class, and it could be made into a CD right away. I have been watching the 2nd place winner, Milan Kostelenec, for some time and I am glad to see his improvement. He is also a wonderful sportsman; he does not focus solely on music. The same place was shared by a Lithuanian violinist, her performance was emotive and musical. The second sentence was perfect, there were some mistakes in the third one. Vilém Jirsa, who placed 3rd, performed Shostakovich's Concerto, which requires a good knowledge of his work, he performed it with affection.

Pavel Šporcl hodnotí laureátku 64. KHS:

Diskutovali jsme, zda přiklout laureátský titul vítězce třetí, nebo čtvrté kategorie, bodový rozdíl byl opravdu minimální. Odborná porota se nakonec rozhodla pro Lanu Zorjan a bylo pro nás důležité a nakonec i rozhodující, že Srbka hrála opravdu velmi energicky a muzikálně. Už jsem o tom hovořil, že někteří porotci měli při jejím výkonu slzy v očích. Lana si vybrala skvělý repertoár, který naprosto naplňoval její styl hry. Předvedla maximum a strhla nejen diváky, ale i porotu. Do své hry dala celé srdce, nic nebylo mechanického. Byla autentická, upřímná, srdečná. Je to pro ni první opravdu velké vítězství, mám z něj upřímnou radost.

Pavel Šporcl's 64th Laureate Evaluation:

We discussed whether to award the laureate title to the winner of the 3rd, or the 4th category. The point score was almost the same. In the end, we decided on Lana Zorjan, her performance was musical and full of energy. I already mentioned that her performance brought tears to many people's eyes. She chose a wonderful repertoire which complemented her playstyle nicely. She gave it her all and blew away not only the audience but also the jury. She performed with her heart; it was not mechanical. She was authentic, honest and kind. It is a great success for her and I am happy for her.

Výsledky 4. kategorie

- 1. cena** Moon Boha, ČR
2. cena Jurgutavičiūtė Liepa, Litva
Kostelenec Milan, ČR
3. cena Jirsa Vilém, ČR
Čestné uznání 1. stupně
Komlenić Nađa, Srbsko
Munkhbat Murun Ryuki, Mongolsko
Nogarotto Federico, Itálie
Čestné uznání 2. stupně
Cerman Jan, ČR
Čestné uznání 3. stupně
Dusová Alžběta, ČR
Špaček Ludmila Darunchai, ČR

4. kategorie očima dětské poroty

Ani poslední, tedy 4. kategorie, se neobešla bez hodnocení dětské poroty s předsedkyní Dorotheou Ulrikou Kocandovou. Dle jejích slov bylo mnohem jednodušší hodnotit povinnou skladbu než tu volitelnou. „Nejtěžší bylo porovnávat obtížnost a úroveň jednotlivců, protože některé skladby sama jako houslistka dobře znám a mám je moc ráda.“ Největší roli hrála přesnost, avšak sympatie také nešla zcela stranou. Porotci se přý jednomyslně shodli a s určením stupňů vítězů nebyl sebemenší problém.

Boha Moon

Velký houslový talent Boha Moon, která na soutěž přijela z hlavního města Prahy, předvedla fenomenální výkon a naprosto zaslouženě vyhrála celou čtvrtou kategorií. V Ústí nad Orlicí je poprvé. Nejvíce se jí líbí zdejší atmosféra, která dle jejích slov byla dovedena k dokonalosti nádhernými květinami. Na koncert se připravovala tři měsíce pod dohledem známého českého houslisty Josefa Špačka. Na soutěž ji přijela podpořit maminka, která ji až do konce držela palce.

Milan Kostelenec

Jedním z oceněných ve čtvrté kategorii je i Milan Kostelenec, pro něhož se nejedná o první umístění "na bedně" v rámci soutěže. Již v roce 2017 se stal vítězem první kategorie KHS. Dle svých slov zahrál přesně tak, jak chtěl. Ale jak sám říká: „Vždy je tu samozřejmě prostor pro zlepšení a já ho hodlám plně využít i v dalších letech.“ Na svůj výkon se připravoval již od listopadu letošního roku a dal si záležet i na sebemenších detailech. Jeho snaha se vyplatila a domů si odnáší krásné druhé místo. Mimo koncerty klasické hudby se s ním můžeme setkat i za doprovodu cimbálové muziky v čele s jeho otcem.

Mirek Němec: Jak to slyším já (4. kategorie)

Rubrika „Jak to slyším já“ nemá za cíl přinášet odborná hodnocení výkonů. Jedná se o naprosto bezprostřední nejruznější dojmy, které po soutěži připomenou jednotlivé soutěžící a atmosféru přímo v sále i na pódiu.

Moon Boha

Interpretka kreslí svoji kresbu ve svém světě. Myslím si, že by ji nevyrušil ani plný Václavák. Úžasné soustředění, síla sugesce. Carmen fantasy? Erupce virtuozity, vášně, tance po strunách a následně se Carmen objevuje i v sále. Ne, jako by tu byla. Publikum jako při seanci a houslistka médium. Mimořádný zážitek, běžným výrazivem nepopsatelný. Na konci produkce mi chybí, že v hromovém potlesku zaniká tichý zvuk chodidel mizící Carmen. Bravo! Extatický zážitek.

Jurgutavičiūtė Liepa

Poslední výkon letošní KHS. Zadržuji čas a vychutnávám každý tón houslí. Tuto houslistku jsem potkal v úterý ráno v Ústí v ZUŠ na první neformální zkoušce v sále, kdy jsem kolem ní při její hře táhl na pódiu bustu Jaroslava Kociana, zdobící pódium. Takže oblouk se uzavřel a soutěž pro mě získala pomyslnou tečku. Její hra je barevná, sytá, daří se jí. Reprezentuje sebe i svou zemi znamenitě. Osobně bych nedokázal hrát s vědomím všech těch skvělých výkonů přede mnou. A pozor - po čtyřech hodinách čekání. Je 16.00 a kategorie začala ve 12.00! Důstojný závěr soutěže. Slečně bych připsal za všechny okolnosti aspoň půl bodu. Ale i bez mého nadřívání - výtečný výkon, medailové ohodnocení si trůfám určit!

Kostelenec Milan

To je melodie! Čajkovskij D dur. Mladí houslisté mají už dnes své obdivovatele. Téměř celá divčí redakce se nahrnula do sálu. Housle znějí s jistotou. Jejich zpěv proniká do podvědomí. Dochází k rezonanci s duší - místnost plná alikvotů, zvuk se řetězí v prostoru. Přál bych vám pohled do sálu. Poslouchám hudbu a říkám si, že Milan dnes sklízí plody své práce. Bravo!

Jirsa Vilém

Šostakovič, dramatická naléhavost tónů po přestávce diváky rychle zkoncentruje. I hudební soutěže jsou důkazem Einsteinových teorií. Čas je relativní nebo neexistuje. Jirsa ho místy ve třetí větě zastavil. Kde jste byli fyzikové? Obdiv za klavírní doprovod Marie Hájkové.

 www.kocianovo-usti.com

Předseda odborné poroty hodnotí 2. kategorii

Myslím, že pro mongolskou výpravu, která sem jezdí už tolik let, musí být vítězství Khulan Ankhbayar svým způsobem zadostiučinění. Naše rozhodnutí tím ovšem nebylo nijak zatíženo. Mongolská houslistka byla jasně nejlepší, měla nejvyrovnanější výkon, porota se jednomyslně shodla. Zvládla svůj repertoár jak po technické, tak hudební stránce.

Rozdíl mezi vítězkou a ostatními byl výrazný, možná i kvůli covidu, proto jsme neudělili druhou cenu. Hodně jsme diskutovali, že u malých dětí mohla být zásadní přestávka ve výuce, omezený kontakt s učiteli.

Ze tří třetích cen náleží jedna Češce Anně Magdaleně Watzko. Hrála hezky, přirozeně, trošičku se dá zapracovat na dynamice a projevu, u jedenáctileté dívky se dá očekávat další pokrok.

Jury Chairman's 2nd Category Evaluation

The Mongolian team has been coming to the competition for many years now. The victory of Khulan Ankhbayar surely must be satisfactory. Our decision, however, was not affected by this. The young violinist was clearly the best, her play was balanced, and the jury arrived at a unanimous decision. Her compositions were perfect in technical, as well as musical aspects.

The difference between the winner and the other contestants was significant, perhaps due to the pandemic. That is the reason why we did not award the 2nd place. We were discussing the issue of how the lack of contact with the teachers and restricted teaching impacted the children.

The 3rd place is shared by three contestants. Anna Magdalena Watzko from the Czech Republic is among them, naturally, there is a place for improvement in terms of dynamics and delivery. But considering that she is only 11 years old, a change is expected in the future.

Magdalena Anna Watzko

Mladá houslová virtuoska Magdalena Anna Watzko, která v doprovodu otce na soutěž přijela z Českého Krumlova, získala ve druhé kategorii 3. místo. Se soutěžním výkonem je podle svých slov spokojená. Dále komentovala: „*Nejprve jsem to nečekala, myslela jsem, že dopadnu hůř, ale nakonec jsem velmi spokojená.*“ Magdalena na housle hraje od tří let, kdy ji k tomuto vznešenému nástroji přivedla rodina. Ta je její velkou oporou.

Výsledky 2. kategorie

- 1. cena** Ankhbayar Khulan, Mongolsko
3. cena Watzko Magdalena Anna, ČR
Kalisch Michaela, Rakousko
Nasanbat Gunzee, Mongolsko

Čestné uznání 1. stupně

Vydrová Helena, ČR

Čestné uznání 2. stupně

Novotný Samuel Bernhard, ČR

2. kategorie očima dětské poroty

I v rámci druhého kola 2. kategorie zasedla kromě odborné poroty také porota dětská. V jejím čele stanula Tereza Vondráčková, která sama v roce 2019 na Kociance soutěžila, a dle jejích slov bylo hodnocení velice obtížné. Hlavní roli však hrál samotný výkon a úroveň soutěžícího. Sympatie a vzhled byly až na druhém místě. Při závěrečné poradě nastalo sice rozdělení na chlapce a dívky, ale nakonec se dokázali úspěšně shodnout na prvních třech příčkách.

Khulan Ankhbayar

Vůbec poprvé v historii Kocianovy houslové soutěže se vítězkou libovolné kategorie stala soutěžící mongolské národnosti. Khulan Ankhbayar dorazila společně se svojí početnou rodinou až z dalekého Ulaanbaataru. Na housle začala hrát ve svých pěti letech a její vášeň se jí drží i nadále. „*Zahrála jsem přesně podle svých představ, nic bych neměnila,*“ hodnotí svůj výkon samotná vítězka, která se také v rámci našeho krátkého rozhovoru zmínila, jak moc se jí líbí v Ústí a že by se sem určitě někdy v budoucnu ráda vrátila.

Mirek Němec: Jak to slyším já (2. kategorie)

Rubrika „Jak to slyším já“ nemá za cíl přinášet odborná hodnocení výkonů. Jedná se o naprosto bezprostřední nejrůznější dojmy, které po soutěži připomenou jednotlivé soutěžící a atmosféru přímo v sále i na pódiu.

Ankhubay Khulan

Další mongolská princeznička. Poetično z ní číší už při vstupu. Něžné světle růžové plesové šaty, příjemná hudba. Magnetismus malé houslistky se zhmotňuje a vtahuje do svého pole a prostoru každého na dosah! Patří jí celý sál! Vynikající! Beriot: Houslový koncert č.7. Naprosto virtuózní, nadhledový přístup. Zatím nejlepší. Pokud se ještě něco nepříhoda, ani se nemusí ohlížet, „jestli někdo neběží za ní“. Jednoznačná ambice na první místo. Neutuchající potlesk... malá slečna, neznalá poměrů, po děkovačkách přišla i s houslemi na přidavek. Úsměvné, ale v tomto případě pochopitelné.

Watzko Magdalena Anna

Děvče začalo skutečně „cantabile“. Černé šaty poseté třpytivými hvězdami spolu s tklivou procítěnou hudbou vytvářejí jednoduší zážitek. Za okny mraky jak ve filmu, s hudebním podkresem. Jednota místa, času, děje... výtečný divácký zážitek. Fiorillo: Koncertní etuda - jako vrchol soutěžního výstupu ve volném kole by byla hozená rukavice i pro zralého interpreta. Pro malou houslistku velká psychická zátěž. Typ skladby skutečně připomíná nekonečné škály a sekvence při technickém cvičení. Všechna čest houslistce u výstupu na Mont Blanc severní stěnou. Zajímá mě komentář kantora - možná pokus o kontrast k úvodní kantiléně, že? A pro malou houslistku pořádnou čokoládu za práci na pódiu!

Kalisch Michaela

Dvořák: Romantický kus výtečně položený do nálady dnešního dne, a to díky citlivému přednesu mladé umělkyně. Druhý Dvořák, kontrastní nálada, houslistka dramatickými tóny hrozí publiku! Parádní! V obou skladbách dobrá, výtečná podpora klavíru. Pugnani - Kreisler: Opět zde

velmi známá skladba, v průběhu mnoha a mnoha let se dá mluvit o „repertoárových tradicích soutěže“. Důstojná interpretace, pro houslisty je v tomto věku skladba rozcestníkem směrem k virtuozitě - dojde k cíli? Pro zdejší publikum si vybrala správně. Má na to! Další zhodnotí porota.

 www.kocianovo-usti.com

Při návratu do odborné poroty se profesor JAMU František Novotný ohlíží za pandemií covidu-19:

„Učitelé nejmladších žáčků v zuškách mají můj obdiv“

Uplynulo jedenáct let od chvíle, kdy vyhledávaný pedagog a houslový virtuos zasedl v čele porotců Kocianky. Následující rozhovor, pořízený těsně před začátkem prvního soutěžního dne, se točil zejména kolem složitosti ve výuce hudby, které museli v uplynulých dvou letech překonávat nejen vyučující, ale také jejich svěřenci. „Myslím, že studenti nejvíce postrádali možnost vystupování a prostou lidskou komunikaci,“ je s odstupem času přesvědčen profesor působící v Brně a také Bratislavě.

Každý pedagog a hudební zvlášť byl v posledních dvou covidových letech postaven do maximálně nezvyklé a složité situace. Zajímá by mne, pane profesore, váš pohled a osobní zkušenost.

Distanční výuka potvrdila v širokých souvislostech myšlenku profesora Tomáše Halíka, že internet zkracuje vzdálenosti, ale nevytváří blízkost. Pro individuální výuku hry na hudební nástroj

to platí dvojnásob. Mimořádně obtížné to bylo zejména pro učitele nejmladších žáčků na zuškách, kde je přímá práce v osobním kontaktu nezastupitelná. Mají můj obdiv.

Jde mi také o výukové metody, postupy, jejich efektivitu. Změnilo se od roku 2020 hodně? Musel jste při výuce nějakým způsobem improvizovat, hledat nové cesty?

Určitě, i když s vysokoškolský jsme to i za obtížných podmínek

zvládali celkem splavně. Covidové období bylo pro všechny pedagogy velkou výzvou a prověřilo naši kreativitu. Jednou z cest bylo mimo jiné pořizování snímků, které si studenti nahrávali ve svých domovech a posílali je k následným telefonickým konzultacím. Studenti se shodli, že skladby nahrávali většinou vícekrát, než měli odvahu je poslat. Mikrofon je zcela neúprosný, což bylo pro mnohé cenné zjištění.

Když se zpětně ohlédnete, nakolik složité bylo uplynulé období právě pro mladé studující houslisty? Podepsalo se hodně na jejich umu a psychice?

Myslím, že studenti nejvíce

postrádali možnost vystupování a prostou lidskou komunikaci. V dlouhých telefonátech a videohovorech jsme tak probírali nejen odborné studijní záležitosti, ale také mnohá nehudební témata. Pokud jde o samotné hraní, pódiové zkušenosti jsou nepřenositelné, takže pro některé bylo první veřejné vystoupení před publikem po dlouhé pauze značně zátěžovou situací. Přesto se mi zdá, že, alespoň v mém okruhu, se všem podařilo celkem rychlý návrat do normálu.

 www.kocianovo-usti.com

Daniel Glineur: na Andrlák a zpět za hodinu a čtvrt

Kdyby se volil „sympaták“ jakékoliv poroty, asi těžko by hledal Daniel Glineur konkurenci. Belgičan, který zná české prostředí jak své boty, si návrat na Kocianku užívá. Mezi jejími porotci si přitom pravidelně objevuje již od roku 2013. „Pořád se sem vracím rád. Uprostřed východních Čech si mohu užít krásnou, úplně výjimečnou soutěž. Organizace zde je špičková a je znát, že město soutěží žije. Má renomé všude možné: v Americe, Mongolsku, v řadě evropských zemí,“ miní usměvavý arbitř. Už v polovině soutěže měl Daniel Glineur jasno: úroveň soutěže je stabilně vysoká a covid ji nijak nepoznamenal.

Kdo ze soutěžících jej zaujal? „Slovenský vítěz první kategorie Filip Fehér, už takhle malý chlapec hrál fantasticky, tempo, intonace, hudební impuls. Vše v sobě měl, osobnost! A dnes vítězka třetí kategorie, děvče ze Srbska, hrálo v neskutečně formě, suverénně.“ Vedle povinností v porotě nechýbí Glineur ani na festivalových koncertech, hudbu prožívá velmi intenzivně. „To ano, středěční vystoupení laureáta byl zážitek, Kai Gergov je výjimečný talent, umělec!“ nešetřil slovy chvály naturalizovaný Belgičan a okomentoval i úterní vystoupení Bennewitzova kvarteta: „V Ústí předvedli krásný repertoár a na moc vysoké úrovni. Před dvěma

lety hráli i nás v Belgii a podle mého udělali ještě další pokrok.“

Že vás Daniel Glineur nemá už čím překvapit? Omyl. Jeho tempo chůze totiž vysoce převyšuje běžný standard. A před čtvrtéční soutěží spolu s dalším porotcem Františkem Novotným vyrazili na výlet. „Máme blízko hotelu les, tak jsme si řekli, že si v případě hezkého počasí vyrazíme na Andrlův chlum k rozhledně. Tam i zpátky za hodinu a čtvrt,“ stopuje belgický porotce, pro kterého

není takový výkon ani po ránu žádný problém. „Když jsem byl mladý, chodil jsem třeba padesát kilometrů z Prahy do Poděbrad,“ zakončuje.

Postřehy porotkyně Hany Kotkové

Zasedla jste v porotě

63. ročníku, který se ovšem odehrával na obrazovkách. Vnímáte nějaké rozdíly v prezenční a právě distanční formě soutěže?

Samozřejmě je to nepopsatelný rozdíl. Dítě vystoupí a musí se zatím v šatně vypořádat s napětím, přijít na pódium a zahrát před lidmi. Při online procesu to bylo zřejmě tak, že děti nahrávaly do té doby, než bylo vše perfektní. Právě pocit, kdy dítě vystoupí a zahraje před porotou a ostatními, je nesrovnatelný a vždycky bude. Pro mě byl online opravdu jenom krutý osud díky covidu.

Bylo tedy pro soutěžící jednodušší stoupnout si před kameru než před skutečnou porotu?

No tak o tom nepochybuji. Ale jak vidím letošní úroveň, tak si myslím, že pro děti se nic moc nezměnilo. Ony jsou prostě úžasné a hrají jistě krásně před

kamerou i v přítomnosti.

Říkáte, že při distanční formě Kocianky byli soutěžící všichni na velmi podobné úrovni, bylo tedy těžší je hodnotit?

Svádělo to samozřejmě k tomu, že jsme si mohli výkony donekonečna přehrávat. Já jsem to osobně dělala tak, že děti, které se mi moc líbily, jsem si pouštěla vícekrát. Předseda poroty Pavel Hůla nám říkal: „Nekoukejte zpětně, bude to pro vás problém,“ avšak ta možnost tu byla.

Naplnily soutěžní výkony v prvních dvou dnech vaše očekávání?

Nejsme zatím u konce, protože nás čeká ještě druhé kolo jak druhé, tak čtvrté kategorie. Myslím si, že to bude velmi napínavé. Slyšela jsem již výkony, které tady očekávám, a to jsou ty, při kterých potřebuji kapesník.

Nad pozvánkou do poroty jste ani chvíli neváhala?

Byla jsem rozhodnuta hned, protože to vlastně bylo na

pozvání zesnulého Pavla Hůly, se kterým jsem se setkala na soutěži. Moc jsme si rozuměli, Pavel mě pozval a jediné, co jsem nečekala, bylo to, že se tady s ním nebudu moci setkat.

Jaké je to být zpátky v Česku a konkrétně v Ústí nad Orlicí?

Já jsem v Ústí také soutěžila, byla jsem malinká, tehdy se ještě hrálo v divadle. Byla jsem tady s mojí paní učitelkou a ještě si vybavuji fotky, které se mi nedávno dostaly zrovna pod ruku. Čas letí a jaké to je být v Česku? Třicet let žiji v cizině, ovšem ráda se do Čech vracím.

Kocianova soutěž je mezinárodně známá, pořádá se

nějaká podobná i ve Švýcarsku?

Na takové úrovni asi ne. Kocian byl skvělý houslista. Jak se říkalo „v Ústí umí každý housli,“ to je velmi specifické. A je fantastické, že se soutěž i nadále drží a každý rok se pořádá znovu. Ve Švýcarsku jsou samozřejmě soutěže pro více nástrojů, ale jsou to spíše soutěže národní.

Myslíte si, že má Kocianova houslová soutěž potenciál i do budoucna?

Jsem o tom přesvědčena, zajisté má velkou budoucnost. Myslím si, že výkony, které můžeme slyšet tady, budou vždycky zapotřebí. Klobouk dolů!

Masterclass Wladislawa Winokurowa

Již tradičně se v rámci doprovodného programu Kocianovy houslové soutěže uskutečnil hudební seminář vedený pedagogem minulého laureáta. Wladislaw Winokurow z Kunstuniversität Graz se zaměřil nejen na techniku výuky, ale i na osobnější stránku učení:

"Samozřejmě záleží na charakteru jednotlivých studentů, ale obecně dle mého názoru platí to, že vztah mezi učitelem a žákem musí být přátelský a plný respektu. A ze všeho nejdůležitější je pak samotný prožitek ze hry."

Traditionally, as part of the Kocian Violin Competition programme, there was a masterclass lead by the former laureate's teacher. Wladislaw Winokurow from Kunstuniversität Gratz focused not only on technical teaching but also on more personal aspect of it: *"You have to consider individual characteristics of each student. But generally, I would say that the relationship between the student and the teacher must be familiar and respectful. And the most important thing is the music experience itself."*

Pocta Ivanu Štrausovi

Předposlední festivalový den 17. ročníku Kocianova Ústí naservíroval návštěvníkům Roškotova divadla výjimečný zážitek. 13. února letošního roku totiž významné životní jubileum oslavil emeritní předseda odborné poroty – profesor Ivan Štraus. K pětadesátinám se dodatečně gratulovalo také v Ústí nad Orlicí a jak jinak než hudbou!

Koncert s názvem Pocta Ivanu Štrausovi koncipoval umělecký ředitel festivalu Pavel Šporcl jako vystoupení bývalých studentů – nestárnoucího profesora HAMU, který během své bohaté pedagogické kariéry působil také na nedaleké pardubické konzervatoři.

Mezi gratulanty nechyběli dva houslisté, kteří se coby studenti profesora Štrause zapsali do laureátské listiny ústecké soutěže. Impozantní je, že jejich úspěchy dělí neuvěřitelných 38 let! Zatímco Leoš Čepický triumfoval na Kociance v roce 1981, Daniel Matejčka se v květnu 2019 stal posledním laureátem před vynucenou covidovou přestávkou.

Svému pedagogovi přišli nejhezčím možným způsobem poděkovat i další jeho studenti. Mezi jinými členka Barocco sempre giovane Iva Kramperová, její kolegyně z Komorní filharmonie Pardubice Markéta Čepická či Roman Patočka, koncertní mistr FOK. Z důvodu nemoci nakonec nemohla do Ústí zavítat laureátka KHS z roku 2011 Eva Zrostlíková, a tak na posluchače čekalo malé překvapení. „Pan profesor nabídl, že osobně na koncertu vystoupí. V nové skladbě Lukáše Sommera Gala Kocian se tedy představil i náš jubilant“, vysvětlil festivalový ředitel Pavel Šporcl.

A day before the end of the 17th Kocianka, the festival audience was presented with an extraordinary experience in the Roškot Theatre. On February 13th, 2022, the emeritus jury chairman, professor Ivan Straus, celebrated a significant life jubilee. His 85th birthday was now finally celebrated in Ústí in the form of music.

The concert called A Tribute to Ivan Straus was arranged by the festival director Pavel Šporcl in the form of a performance of former students of the HAMU professor. He also worked at the Pardubice Conservatory nearby.

There were two violinists who were also Kocianka laureates while studying under professor Straus. What is remarkable is that their achievements happened 38 years apart. While Leoš Čepický won the competition in 1981, Daniel Matejčka earned the laureate title in May 2019, he was also the last laureate before the unexpected covid break.

There were also other former students, who came to express their gratitude to the professor. For example, Iva Kramperová, a member of Barocco sempre giovane, her colleague Markéta Čepická, a member of Pardubice Chamber Philharmonic, and Roman Patočka, a concertmaster of the Prague Symphony Orchestra. A competition laureate from 2011, Eva Zrostlíková, sadly could not attend the concert due to illness. That led to a little surprise for the audience. *"The professor offered to perform at the concert himself. So, the new composition Gala Kocian by Lukáš Sommer is going to be performed by the man of the hour as well,"* explained the festival director Pavel Šporcl.

„Cvičil jsem pilně“

Pro jubilanta Ivana Štrause – bývalého předsedu a pravidelného člena poroty – jsou návraty na Kocianku radostné. K ústeckému kraji má zvlášť silný vztah, z Dolní Dobrouče pochází jeho maminka i dědeček, u kterého trávil prázdniny. „Jsou to nezapomenutelné vzpomínky, které ještě zesílily tím, že se do Ústí neustále vracím,“ podotýká oslavenec.

Na Kociance obvykle nechybí, těšil jste po dvouleté přestávce? Nabíjím si tady baterky, vždy mě potěší, že houslové mládí nevyznává pouze mobily a sociální sítě.

Vyslechli jste šest finalistů druhé kategorie, vaše hodnocení?

Velice pozitivní. Některé z dětí již hrají muzikálně a chápají své učitele, třeba malá Mongolka byla vynikající. U jiných soutěžících je poznat, že jsou hlavně technicky vycvičené.

Seděl jste loni v porotě distanční soutěže, bylo to o hodně jiné?

Jiné ano, ale rozhodně ne bezcenné, až na to, že atmosféra v sále přispívá k trémě či naopak lepšímu výkonu. Na druhou stranu, je-li člověk profesionál, musí podat výkon i před kamerou.

Už asi netrpělivě vyhlížíte večerní koncert, vidíte?

Moc si toho vážím, obávám se, že jsem jediný bývalý předseda poroty, jemuž se takové pocty dostalo. Na koncert se těším, nikoliv s obavou, spíše rozechvěním. Město a Kocianka mi vzdávají veliký hold.

A vy sám nakonec budete na koncertu účinkovat také.

Snad ten part bude ještě stále v dosahu mých technických a výrazových možností. Stále se pokouším udržovat ve formě, o lekci napřed před svými posluchači. Snad neudělám ostudu a bude to na příslušné úrovni.

Cvičil jste na páteční koncert pilně?

Ano, a dokonce jsem na zkoušce dával nějaké návrhy, které byly přijaty.

Postřehy porotce Štěpána Ježka

Co říkáte dosavadnímu průběhu soutěže? Jaká je její úroveň?

Já osobně si myslím, že u mladších účastníků je to trochu slabší než jiné roky. Dáno je to asi tím, že děti byly dva roky doma kvůli covidu.

Nabídku na členství v porotě jste přijal hned?

Když mi nabídka přišla, tak jsem byl strašně rád. Já sám jsem tady soutěžil a je velká čest zúčastnit se něčeho takového, jako je Kocianka. Osobně si myslím, že tato soutěž pro malé děti je jednou z nejznámějších na světě. Jelikož sám učím, tak z mého pohledu je zajímavé sledovat děti různých věkových kategorií hrát klasickou hudbu.

Co říkáte zázemí soutěže a jejímu prostředí?

Zázemí je moc hezké! Já osobně jako malý jsem soutěžil ještě v Roškotově divadle, kde bylo všechno jinak. Myslím si, že zdejší zázemí je více přátelské a klidné. Podle čeho jste hodnotil jednotlivé soutěžící?

Je důležité říct, že v hodnocení je několik hledisek. Jde převážně o hudební projev, který navazuje na dojem u diváků. Musíme také dbát na ohled, jestli v tak mladém věku jsou děti schopny dát

v jejich projevu vzkaz a příběh hrané skladby.

Naplnili soutěžící vaše očekávání a měla jejich vystoupení předpokládanou úroveň?

Rozhodně!

V úterý jste s Bennewitzovým kvartetem odehráli festivalový koncert v Hernychově vile. Vydařil se dle vašich představ?

Z koncertu jsem měl skvělý pocit, v Hernychově vile jsem ještě nikdy nehrál. Koncert byl

v takovém komorním prostředí, což nám velice vyhovuje. Myslím si, že divák v malém sále si dokáže lépe představit děj a užít si vystoupení na nejvyšší úrovni.

www.kocianovo-usti.com

Pavel Šporcl hodnotí 64. ročník KHS:

V nižších kategoriích se přeci jen covid projevil a celková kvalita byla nepatrně nižší, než na jakou jsme zvyklí. Přes obrazovku naučíte malé dítě hrát na housle jen těžko, je to složité. Ovšem vítězové byli skvělí. Co se týká třetí a čtvrté kategorie, tam je vidět, že studenti už dokážou pracovat samostatně. Výkony byly moc dobré, u čtvrté kategorie vynikající. Tato soutěž patří mezi nejtěžší na světě, což se potvrdilo i letos. Náš tým v čele s ředitelkou Lenkou Lipenskou udělá pro budoucnost soutěže maximum, přes čtyřicet letošních účastníků považují za úspěch. Kupodivu se přihlásilo daleko více zahraničních účastníků, než bych čekal. Možná bychom se měli obracet na české účastníky, aby jich s kvalitou přicházelo víc.

Pavel Šporcl's 64th Kocianka Evaluation:

The lower categories were evidently affected by the pandemic and their overall performance was slightly worse than what we are used to. You can hardly teach a child to play the violin through a screen, it is difficult. But the winners were great. When it comes to the 3rd and 4th categories, it was apparent that the students are able to work individually. Their performances were amazing, especially in the 4th category. This competition is one of the most difficult in the world which really showed this year. We in the organizing team, led by the director Lenka Lipenská, are going to do our best. This year, we had over 40 participants, and I consider that to be a huge success. We even had more foreign participants than anticipated. Maybe we need to address the Czech artists, so more of them consider coming.

Vyhlašovatel a titulární sponzor:

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Generální partner:

RIETER

Hlavní partner:

Významní partneři:

Pardubický kraj

NADAČNÍ FOND®
MUDr. Stanislava Nováka

Partneři:

Mediaální partneři:

Zpravodaj Kocianovo Ústí

šéfredaktor	Natália Kudrnová
redakce	Jan Pokorný Miroslav Němec Kateřina Vodstrčilová Šimon Švejda
překlad	Kristýna Šedová
foto	Adam Faltus Lukáš Prokeš
grafika	Lucie Zamazalová
tisk	Grantis, s.r.o.

